

Prevenција: EVO - Edukacija vođitelja mladih (radionice, srednja škola)

Provoditelj: Mentor

Godina provedbe: 2017

Kratki opis programa

Projekt senzibiliziranja mladih o vrijednostima volonterstva i njihovog ukljuivanja u volonteryke akcije u lokalnoj zajednici i školi kroz stjecanje i prenošenje znanja o temi rizinih ponašanja, zlouporabe sredstava ovisnosti i njenog suzbijanja.

Sažetak programa

Korisnici projektnih aktivnosti su učenici/e trećih razreda srednje škole (partnera u provedbi). Projektne aktivnosti su edukativne radionice kroz koje učenici/e stječu znanja o rizinih ponašanjima i njihovoj prevenciji te razvijaju komunikacijske vještine i vještine potrebne za rad u timu.

Ciklus obuhvaća 8 radionica od kojih je posljednja razvijanje akcijskog plana za volonteryko djelovanje u svojoj zajednici.

Ovo djelovanje odnosi se na održavanje edukativnih radionica u srednjim školama za učenike prvih razreda od strane vršnjačkih edukatora, uz podršku projektnog tima (izvođitelja aktivnosti) te na druge volonteryke aktivnosti osmišljene od strane sudionika.

1. Źupanije provedbe

Splitsko-dalmatinska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 1.10.2017.

Datum završetka: 31.08.2018

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Graditeljsko - geodetska tehnička škola Split

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provođenju istog ili sličnih programa

Mjesto provedbe programa: Split

Godina u kojoj se program provodio: 2013., 2014.

Broj obuhvaćenih korisnika: 129

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Univerzalna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Škola

9. Rizici i zaštitni mehanizmi na koje program cilja

Rizici i mehanizmi: stavovi koji podržavaju korištenje droga, loš školski uspjeh, buntovništvo, niska privrženost školi, prijatelji koji koriste drogu

Zaštitni mehanizmi: vještine donošenja odluka i odupiranje nagovoru vršnjaka, visoka razina samopoštovanja i samopouzdanja, prilike u zajednici za prosocijalno uključivanje

10. Procjena potreba

Način provedbe: Statistika volontiranja koju na temelju izvješća organizatora volontiranja objavljuje Ministarstvo za demografiju, mlade i socijalnu politiku, pokazuje kako su mladi od 15 do 17 godina među najmanje zastupljenim dobnim skupinama volontera - u 2015. godini volontiralo je 5286, a u 2016. 5129 mladih u toj dobi (11% od ukupnog broja volontera). Na području Splita, 6 od ukupno 26 srednjih škola kroz volonterske klubove organizira volonterske aktivnosti za učenike. Iako rezultati svih dosadašnjih inicijativa ukazuju na neprocjenjive dobiti koje one donose djeci i mladima (Generacija za V - Zašto i kako organizirati volonterski program u školi, 2011), činjenica je da volonterski potencijal mladih još nije dovoljno prepoznat ni ostvaren. "Postoji prostor za volonterske programe i promociju volonterskih aktivnosti te potreba i visoka razina motivacije svih zainteresiranih strana." (Generacija za V - Zašto i kako organizirati volonterski program u školi, 2011) U Nacionalnom programu za mlade 2014 – 2017 isti se se kako mladi ljudi predstavljaju ogroman potencijal za razvoj te je stoga iznimno važno podržati sve oblike njihovog aktivnog sudjelovanja, što uključuje i volontiranje. Poticanje mladih na volontiranje predstavlja izvor društvene energije za pomoć skupinama u potrebi, a ujedno je i iskustveni način osnaživanja mladih za aktivnu građansku ulogu u razvoju socijalnog i demokratskog društva. Jednako važnu ulogu u razvoju samopoštovanja i vrijednih socijalnih vještina važnih za razvoj svakog pojedinca. (Nacionalni program za mlade 2014 – 2017). Osvještavanje mladih o brojnim dobrobitima koje im donosi volontiranje - mogućnost da budu produktivni i aktivni članovi zajednice, da se oblikuju kao osobe svjesne sebe i svoje okoline te svojih potreba i mogućnosti, da imaju svoje stavove i vrijednosti - i pružanje mogućnosti da iskuse ove dobrobiti u srži je projekta kojeg prijavljujemo na ovaj natječaj.

Projekt "EVO – Edukacija voditelja mladih" usmjeren je upravo poticanju volontiranja u spomenutoj populaciji, a u području zaštite mentalnog zdravlja i prevencije zlouporabe sredstava ovisnosti. Sudionici u projektu, učenici drugog razreda srednje škole sudjelovat će u edukaciji i u volonterskim aktivnostima usmjerenima ostalim učenicima u školi te lokalnoj zajednici. Edukacijom će biti osposobljeni za vođenje mladih i za ulogu vršnjačkih edukatora te će se dio njihovih volonterskih aktivnosti odnositi na održavanje interaktivnih radionica za učenike prvih i drugih razreda srednje škole (partnera u provedbi).

Vršnjačka edukacija je međunarodno priznata metoda koja predstavlja planski vođen i kontinuiran proces kojim obučene, motivirane mlade osobe organiziraju različite aktivnosti sa svojim vršnjacima. Na taj način mladi stječu znanja, stavove, motivaciju i vještine koje će ih osnažiti da zaštite svoje zdravlje i da se odgovorno ponašaju, kako prema sebi, tako i prema svojoj okolini. Također, na ovaj se način mladima pruža mogućnost sudjelovanja u aktivnostima koje ih se izravno tiču te ostvarivanja pristupa informacijama i uslugama koje su im potrebne. Stručnjaci sugeriraju, da se najbolji učinak prevencije ovisnosti postiže upravo kroz vršnjačku edukaciju (Sakoman, 2009.). Manja skupina mladih ljudi se educira da bi prenijeli znanja i vještine većoj skupini vršnjaka. Vršnjačka edukacija potiče i hrabri na preuzimanje odgovornosti za vlastito zdravlje kroz interakciju vršnjaka i igra važnu ulogu u razvoju, usmjeravanju i stabilizaciji mladih ljudi. Mladi raspravljaju u skupini vršnjaka bez tjeskobe, mogu otvoreno razgovarati, i to u prirodnoj sredini i u opuštenom okruženju, mogu biti spontani i otvoreni jedni prema drugima. Tijekom rada u grupi sudionici međusobno surađuju, nadopunjuju se, kombiniraju svoje vještine i sposobnosti kako bi zajednički došli do cilja ili rješenja. U adolescenciji vršnjaci su osobe koje utječu na usvajanje vrijednosti, standarda i modela ponašanja i uz njih učine koji su način ponašanja primjereni nekim situacijama i koje posljedice tog ponašanja mogu očekivati. Neki od elemenata utjecaja vršnjaka su: prepoznavanje da se i vršnjaci ponašaju na određeni način (učineje po modelu),

dostupnost i pristupa nost vršnjaka u situacijama u kojima odrasli nisu pristuni, zatim doživljaj onoga o emu se diskutira kao realno, aktualo (i meni se to može dogoditi) kada se o temi razgovara s vršnjacima u odnosu na razgovore sa odraslima (Stevens, J., Advocates for Youth, Guide to implementing TAP, 2002).

Naj eš i primjeri vršnja ke edukacije u našoj zemlji su metode interaktivnih radionica u sklopu neformalnog obrazovanja. Vršnja ka edukacija odvija se u malim grupama ili kroz individualne kontakte, na razli itim mjestima i u razli itim okolnostima, kao što su škole, fakulteti, poslovni prostori, ulice, parkovi, to jest prostori na kojima se mladi okupljaju.

Pristup vršnja ke edukacije posebno je pogodan u podru ju promocije zdravog na ina života kad mladi ohrabruju zdrave obrasce ponašanja me u vršnjacima. Tema kojom emo se baviti u ovom projektu, o kojoj e sudionici u iti i potom prenositi drugima svoje znanje jest prevencija rizi nih ponašanja, posebno prevencija zlouporabe svih sredstava ovisnosti. Temu smatramo posebno važnom u današnjem vremenu, kada istraživanja svjedo e o nezanemarivom broju djece i mladih sklonih razli itim oblicima rizi nog ponašanja na razini države (Ilišin, Spaji Vrkaš 2013., ESPAD 2015., Istraživanje Uporabe sredstava ovisnosti u op oj populaciji Republike Hrvatske, 2015.). Prema Jessoru (1991.) rizi no ponašanje jest svako ono ponašanje koje može ugroziti fizi ko i psihosocijalno zdravlje i razvoj adolescenata, a to uklju uje konzumiranje štetnih tvari, rizi no seksualno ponašanje, antisocijalno ponašanje i delinkvenciju. Adolescencija je razdoblje burnih bioloških promjena i prate ih psihosocijalnih zahtjeva kojima se mlade osobe trebaju razvojno prilagoditi i adekvatno odgovoriti na o ekivanja okoline (promjena škole, zahtjevi u školi, previsoka o ekivanja, problemi s vršnjacima ili u obitelji i sl). U tom razdoblju djeca i mladi samostalno donose odluku o sudjelovanju (ili nesudjelovanju) u rizi nim aktivnostima. Adolescenti koji razmatraju razli ite opcije i uzimaju u obzir mogu e posljedice sudjelovanja u rizi nim aktivnostima uglavnom i ne sudjeluju u njima (Wolff i Crockett, 2011, prema uranovi , 2014). Uloga vršnja kih edukatora u ovom procesu jest upravo pružanje to nih informacija na temelju kojih mladi mogu donijeti odluku te pružanje pozitivnog primjera odgovornog ponašanja.

O ekivani rezultati: Kvantitativni rezultati:

- Održano 5 motivacijskih radionica - u enicima drugih razreda Graditeljsko-geodetsko tehni ke škole predstavljen projekt „EVO – Edukacija voditelja mladih“, nakon ega se zainteresirani za sudjelovanje dobrovoljno prijavljuju formiraju i grupu od o ekivano 12 u enika. Rezultat e biti mjereno brojem radionica, potpisnim listama, broju u enika zainteresiranih za uklju ivanje u daljnje projektne aktivnosti.

- Održano 8 radionica za vršnja ke edukatore/voditelje mladih - 12 u enika/ca osnaženo za aktivno sudjelovanje u zajednici usvajanjem znanja o rizi nim ponašanjima mladih te komunikacijskim i trenerskim vještinama. Rezultat e biti pra en potpisnim listama, izvještajima s radionica, pismenim (evaluacije u inka i procesne evaluacije) i usmenim povratnim informacijama.

- Tijekom tri mjeseca provedeno o ekivano 6 radionica vršnja ke edukacije u Graditeljsko – geodetskoj tehni koj školi za u enike/ce prvih i drugih razreda - 60 u enika/ica informirano o štetnim posljedicama zloupotrebe psihoaktivnih sredstava i aktivnostima koje uzrokuju bihevioralne ovisnosti. 12 u enika koji e održavati radionice kroz ovu e aktivnost razviti prezentacijske vještine, dobiti uvid u vlastite komunikacijske i organizacijske vještine te e motivirati vršnjake da se pridruže volonterskim aktivnostima. Rezultati e se mjeriti pra enjem broja održanih radionica, evaluacijama, potpisnim listama, izvještajima izvoditelja, drugim pismenim i usmenim povratnim informacijama.

- Broj održanih volonterskih aktivnosti (obilježavanje zna ajnih datuma, sudjelovanje u manifestaciji "Dani volonterskog rada", završna volonterska akcija). Rezultate emo mjeriti brojem održanih aktivnosti, dokumentiranjem doga aja, izvještajima, povratnim informacijama sudionika.

- 350 gra ana koji prate društvenu stranicu Facebook udruge Mentor i 1300 onih koji prate Facebook stranicu škole partnera informirano o projektним aktivnostima. Rezultati e se mjeriti brojem objava, pove anjem broja reakcija na sadržaje, brojem upita o aktivnostima udruge.

- 3000 učenika četiriju srednjih škola koje dijele prostor te ostalih škola u neposrednoj blizini obuhvaćeno projektom kroz sudjelovanje u volonterskim aktivnostima, informiranje putem panoa postavljenog u školi, putem Facebook i web stranice škole. Rezultat će se mjeriti posjećenošću u volonterskih aktivnosti, reakcijama na objave na društvenim mrežama.

Kvalitativni rezultati:

- Razvijena svijest učenika o volontiranju i dobrobitima volontiranja te razvijen pozitivan stav i zanimanje za sudjelovanje u društvenom životu. Rezultate ćemo mjeriti evaluacijom učenika, praćenjem zainteresiranosti učenika za volontiranje u školi i zajednici te putem drugih pismenih i usmenih povratnih informacija.

- Učenci osnaženi za daljnje aktivno sudjelovanje u zajednici, zajedno osmišljavaju buduće aktivnosti. Rezultate ćemo pratiti evaluacijom učenika, praćenjem razvoja vještina, razgovorom o idejama za aktivnosti te drugim pismenim i usmenim reakcijama učenika.

- Razvijene kompetencije komunikacije na materinskom jeziku, socijalna i građanska kompetencija te inicijativnost kod učenika uključenih u projektne aktivnosti. Rezultat ćemo mjeriti evaluacijom učenika, skalama samoprocjene, usmenim i pismenim povratnim informacijama učenika.

- Smanjena pojavnost upuštanja u rizik na ponašanja kod učenika prvih i drugih razreda srednje škole. Rezultat ćemo mjeriti uvidom u buduće publikacije nadležnih tijela o pojavi različitih oblika rizičnih ponašanja na području Splita.

- Izgrađen odnos povjerenja između učenika prvih i drugih razreda (vršnjaka i edukatora). Rezultat ćemo mjeriti putem izvještaja o radionicama vršnjaka i edukatora, procesne evaluacije, dobivanjem uvida u buduće zajednički osmišljene aktivnosti.

- Povećana kvaliteta preventivnog rada na području ovisnosti u školama. Planiramo i nakon ovog projekta nastaviti suradnju s GGTŠ te se redovito informirati o promjenama u preventivnom radu škole.

- Ojačana suradnja između škole i udruge. Suradnja GGTŠ i udruge Mentor traje već niz godina te očekujemo da će ovo partnerstvo uvrstiti suradnju i rezultirati njenom što uspješnijem nastavku u budućnosti.

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 8

12. Ciljevi programa

Opis: Opis i cilj projekta jest povećanje uključenosti mladih u volonterske aktivnosti.

Specifični: Specifični ciljevi projekta su (1) senzibilizirati mlade o vrijednostima volonterstva, (2) povećati razinu znanja o rizičnim ponašanjima i njihovoj prevenciji, (3) osposobiti mlade za ulogu vršnjaka i edukatora i voditelja mladih, (4) zainteresirati i potaknuti mlade na osmišljavanje i organiziranje volonterskih aktivnosti na području škole i lokalne zajednice, (5) ojačati suradnju škole i udruge.

13. Ciljana skupina

Srednja škola

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Korisnici su učenicima/e srednje Graditeljsko-geodetske tehničke škole i drugih škola suradnica na projektu.

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 200

15. Metode korištene u programu

Radionica

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa i uinka

18. Metoda evaluacije

Procesna evaluacija, evaluacija uinka, usmene povratne informacije korisnika

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Projekt je trenutno u provedbi te će po njegovom završetku biti sastavljen završni evaluacijski izvještaj u kojemu će biti predstavljeni najvažniji nalazi evaluacije.

Predloženi projekt „EVO – Edukacija voditelja mladih“ nastavak je projekta koji se provodio 2013. i 2014. godine u suradnji s IV. gimnazijom "Marko Maruli ". U enice koje su sudjelovale u projektu (ukupno njih 27) izrazile su iznimno zadovoljstvo sadržajem, pristupom i načinom provedbe ciklusa radionica za voditelje vršnjačke edukacije. Sve su korisnice iskazale entuzijazam i želju za efikasnim i odgovornim obavljanjem svoje uloge. Zadovoljstvo sadržajem i načinom provedbe projekta iskazao je i psiholog IV. gimnazije "Marko Maruli " prof. Nikola Udovičić koji drži da je ovakav program rada s mladima od velike koristi za uenike/ce jer ih potiče na aktivno sudjelovanje u razvoju društvene zajednice.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokanoj razini

Promoviran:

Sadržaj i tijek kampanje:

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

59500

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 59500

Drugi izvori (HRK):